Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucurescí: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karoiyi & Liebmann.*
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 30. Brașov, Vinerĭ, 9 (21) Februarie 1896.

Ecoul.

După o lungă pausă, ce n'a fost întrebuințată tocmai pentru recreare — căcĭ nu pot fi considerate ca recreare hărțuielile și sbuciumările intestine dela Sibiiu — membrii comitetului, carĭ au fost intemnițațĭ pentru Memorand, ér astă tómnă eliberațĭ prin actul de grațiă al Majestății Sale, au aflat de bine a'șĭ spune cuvêntul lor după grațiare și șépte dintre ei au publicat în „Tribuna“ cunoscutul manifest, arătând întrînsul carĭ sunt și adĭ ideile și sentimentele ce-i animéză față cu causa națională, pentru care au suferit în temniță.

Ecoul, ce l'a aflat glasul lor în tabĕra adversarilor neamului nostru, a fost inevitabil.

„Era dreptății“ — strigă eliberații — „după grațiare *nu mai póte fi departe*“; ér ecoul depărtat din Budapesta rĕspunde:

....departe!

„La justele sale postulate“ — esclamă eliberații—„poporul român *nu póte sĕ renunțe*“; ér ecoul rĕspunde:

....sĕ renunțe!

„Cu tótă inima am adus“ — dic eliberații — „jertfele ce ni-s'au cerut, și n'am fugit de *temniță*“; ér ecoul rĕspunde:

...temniță!

Acest rĕsunet este efectul ce l'a produs deocam-dată cuvêntul eliberaților în tabĕra maghiară.

Nu e nimic nou pentru noi, dér, ca caracterisare a situațiunei, am ținut sĕ reproducem mai la vale cât mai pe larg vocile foilor unguresci, căcĭ ne vor servi ca material pentru aprețiarea ei.

* * *

„*Pester Lloyd*“ publică despre cele ce se petrec în Sibiiu în numĕrul sĕu de Mercurĭ un articul de fond, ca de obiceiu batjocoritor, din care estragem următórele:

De câte-va sĕptĕmânĭ a erupt în flacărĭ cérta, care a grasat în ascuns în tabĕra agitatorilor daco-românĭ. Declarațiunile, contra-declarațiunile protestele și conventiculele secrete nu-șĭ mai iau finit. La aparință lupta înverșunată s'a iscat pentru dreptul de proprietate al „Institutului tipografic“, apoi al „Tribunei“ și „Foii Poporului“; dér în fond furibundéză ură, suspiționare și neîncredere nesecată. Pe o parte stă *Lucaciu*, cunoscutul popă dela Siseștĭ, care e sprijinit de patru membri ai așa numitului „comitet român“; pe pe cealaltă parte, a contrarului sĕu *Rațiu*, din potrivă stă majoritatea covîrșitóre a comitetului. *Brote, Albini, Popovicĭ*, carĭ formeză știbul esilaților de bună voiă, îșĭ dau silința, împreună cu unii bărbați, ce stau aprópe de guvernul român, sĕ ajute preotului din Șișeștĭ la învingere, până când conservatorii, carĭ acum se află în oposiție, lucră din tóte puterile, ca puterea sĕ rĕmână în mânile bĕtrânului lor favorit, *Rațiu*.

Cum se scie, cestiunea ardeleană forméză un factor însemnat în politica română. Acea partidă, în a cărui tabără se află agitatorii ardelenĭ, va dispune tot-déuna de un anumit cuant de popularitate. Liga ce e drept se află în descompunere continuă, și *paralysis progressiva* róde de mult la mĕduva ei. Ea tot-déuna a stat în conexiunĭ cu membrii actualului guvern român, și fulgerile Ligei sunt îndreptate și acum contra aliaților oposițiunei, contra lui Rațiu și amicilor sĕi, fără ca anatemisarea sĕ aibă însĕ óre-care efect.

Românii din Ungaria de-asemenea sunt desbinațĭ în două tabere. Greco-catolicii se grupéză în mod ostentativ pe lângă Rațiu, până când greco-orientalii sprijinesc, ca partisanĭ hotărîțĭ, pe preotul catolic Lucaciu. Nicĭ odată nu s'a ivit în sînul românismului din Ungaria o desbinare confesională atât de violentă ca acuma. Disposiția este fórte înverșunată.

Aci „*Pest.-Ll.*“ vorbesce despre certele și scandalele dela „Tribuna“, precum și despre cele întêmplate la ședința comitetului din luna trecută. Spune, că spre mirarea lumei de-odată apare „Manifestul“, despre care se va vedé în curênd, décă va puté séu nu restabili solidaritatea și décă va puté produce o nouă schimbare în desvoltarea tendințelor daco-româniste. După-ce „P.-Ll.“ se îndoesce, că publicul român se va pune în serviciul unei mișcărĭ „absurde și făr' de resultat“ și sub conducerea unor bărbațĭ, „carĭ, înainte de tóte, au în vedere interesele lor materiale și promovarea scopurilor lor“, continuă ast-fel:

Lucrul cel mai interesant în Manifest este ceea-ce se retace. Până când cu fidelitatea unui cronist se enumĕră în el tóte declarațiunile făcute dela 1848 încóce, conform programului, se observă cea mai adêncă tăcere asupra congresului naționalităților din vara trecută. Óre sĕ fiă nereușita congresului, dispărut făr' de nicĭ o urmă, causa acestei ignorărĭ? Retăcerea congresului naționalităților, natural, că s'a făcut într'adins, deórece din partea Românilor, congresul a fost arangiat de către ast-fel de bărbațĭ, carĭ sunt cunoscuțĭ ca dușmanĭ jurațĭ ai „martirilor“.

După-ce „P.-Ll.“ amintesce grațiarea memorandiștilor, „despre care cercurile românescĭ sciu prea bine, că s'a putut face numai la propunerea ministerului responsabil“, numitul diar accentuéză faptul, că cei subscrișĭ în Manifest se numesc pe sine singurii representanțĭ „îndreptățițĭ“ ai poporului românesc și încheiă astfel:

Scim încătrău bate acéstă suverană denumire ce-șĭ fac. Voiesc sĕ provóce guvernul ungar printr'o atitudine încăpățînată. Domnii, carĭ au publicat manifestul, au fost membri ai comitetului esecutiv român. Nicĭ până acum nu este lămurit, cum s'a înființat acest comitet. Membrii se numiau simplu și modest „conducĕtorĭ ai națiunei române“. Guvernul a disolvat acésta corporațiune, care nu avea statute, și i-a interdis activitatea și a calificat ca delict acțiunile ei, până când nu-șĭ va așterne statute.

Acum domnii, revoltându-se fățiș contra interdicerei, încep a-se consulta, a aduce hotărîrĭ, și publică chiar și un Manifest. Școla martiragiului lor, ce e drept, este fórte redusă, căcĭ e vorba numai de 15 dile arest și 10 fl. amendă; *dér guvernul este îndatorat, a validita legea precum față cu orĭ-care altul, așa și față cu aceștĭ domnĭ.* Și pe când martirii de odinióră ignoréză în mod obstinat decretul de disolvare, și denotă o purtare atât de provocătóre, ei continuă a împlé lumea cu legenda despre maltratările suferite în închisóre! Dér pretinsa asprime a închisórei nu i-a împedecat pe cei intemnițațĭ, de-a da credențională pentru misiunĭ politice și a lucra la lățirea mai departe a Memorandului, după-ce pedépsa, ce au avut de-a suferi din acéstă causă, li-s'a iertat în mod marinimos.

Acuma voiesc sĕ prescrie chiar și condițiunĭ de pace, și în cas, décă acestea nu s'ar primi, guvernul va fi tras la rĕspundere înaintea marelui tribunal al justiției și al dreptății. Nu pretind aceștĭ domnĭ bravĭ și ingenioșĭ nimic mai puțin, decât, ca sĕ se disólve uniunea dintre Ungaria și Ardeal, ca Ardealul sĕ capete o posițiă teritorială deosebită, cu limbă română în administrațiă și jurisdicțiune și tot-odată cu dieta sa. Dela acest program — același care s'a făurit în 1881 — domniile lor, cum afirmă, nu pot devia nicĭ cât negru sub unghiă. Ca glumă de carneval nu este fără umor acéstă aserțiune. In casul décă însĕ vom considera serios Manifestul, atuncĭ se scie domniile lor: *că toțĭ pașii întreprinșĭ pentru realisarea aceluia, duc de-a dreptul în închisórea de stat.*

„*Neues Pester Journal*“ scrie sub titlul „*Un manifest român*“ între altele:

Când au eșit din închisóre condamnații în procesul Memorandului, toțĭ Ungurii, afară de câțĭ-va șoviniștĭ, carĭ nu pot fi luațĭ în serios, au salutat actul de grațiă regéscă, cu bucuria, în asceptarea, că conducĕtorii Românilor malcontențĭ eliberațĭ vor recunósce, că lupta lor în contra statului ungar e făr' de nicĭ un prospect. „*Li-s'a dat sfatul*“, ca sĕ se alăture la viéța constituțională a națiunei, sĕ alégă representanții ai naționalității lor în parlament, și sĕ părăséscă *terenul steril al abstinenței.*

Arată mai departe „N. P. Journal“, că „*statul național maghiar*“ este terenul esclusiv pentru orĭ-ce înțelegere terenul de drept, care nu póte fi părăsit nicĭ de cea mai mare iubire de pace și de cea mai căldurósă bunăvoință.

Speranțele séu mai bine dis bunele dorințe ale politicianilor chibzuițĭ maghiarĭ, nu s'au împlinit; membri comitetului esecutiv român disolvat au compus un Manifest, care le nimicesce. Una se vede din acest elaborat: grațiații nu înțeleg, séu nu vor sĕ înțelégă *intențiunea,* din care a rĕsărit actul de grațiă regesc. Guvernul a recomandat grațiarea în speranță, că cei osândițĭ îșĭ vor schimba atitudinea lor dușmană statului; grațiații însĕ interpretéză în Manifest liberarea lor așa, ca și când regele ar fi luat partea lor și a nisuințelor lor; și fac ca și când ar fi așteptat, ca guvernul unguresc sĕ înțelégă acest „semn“ dat de regele. Efectul ar trebui sĕ fiă, ca Ungurilor sĕ le pară rĕu de actul de grațiă, dér nerecunoscința d-lor martirĭ, pe lângă cinstitele lor persóne, nu sunt momente așa de însemnate, ca sĕ se pótă stigmatisa de ulterior greșită o acțiune politică atât de însĕmnată.

Décă grațiarea afară de intențiunea pronunțată de-a înfluința asupra atitudinei Românilor, a mai avut încă o altă însemnătate politică, acésta a fost, de-a ușura guvernului român *alăturarea la tripla alianță.* Actul de grațiă regesc se sciă, că a urmat scurt timp după visita regelui *Carol* la Ischl, care avea de scop alăturareă României la tripla alianță. Așa dicênd ca un *dar* pentru óspe s'a dat atuncĭ regelui României liberarea Românilor închișĭ și s'a delăturat prin acésta o piedecă, ce sta în calea inaugurărei unor raporturĭ și mai bune a României cu monarchia nóstră. Prevenirea guvernului nostru a fost curênd dup'aceea cu *mulțămire achitată* de ministrul-președinte *Sturdza* într'o formă memorabilă prin vorbirea sa program dela Iașĭ dela 13/25 Octomvre 1895.

După-ce citéză părțile mai însemnate din cunoscutul discurs, „*N. P. J.*“ încheiă așa:

Față cu aceste prea importante consecențe ale actului de grațiă regesc, nu mai pot fi luate în considerare persónele pitice ale d-lor Rațiu, Pop și consoți. Cumcă însĕ fantasticii agitatorĭ îșĭ ridică tocmai acuma vocile lor pentru îmbucătățirea federalistă a statului ungar, acésta avem s'o mulțămim și activității patriotice a conților Ferdinand *Zichy* și Nicolau Maurițiu *Eszterházy*. Am dice, că acest succes al activității partidei poporale ar trebui sĕ dea totu-șĭ de gândit nobililor domnĭ, carĭ se laudă atât de des cu patriotismul lor, décă nu am sci, că fanatismul clerical nu s'a oprit nicĭ-odată înaintea considerațiunilor naționale și patriotice.

In fine „N. P. J.“ dice, că nu este destul de important Manifestul domnilor martirĭ, care culminéză în repetarea programului neesecutabil dela 1881, ca sĕ între din nou în discusiunea lui.

Diarul kossuthist „*Egyetértés*“ vorbesce asemenea despre „Manifestul comitetului valah“ și scopul vedit al sĕu este de-a întărîta puțin pe Banffy și pe guvernul sĕu.

Dice, că acum se dovedesce, că a fost numai o ilusiă a guvernului Banffy, cum-că i-ar fi succes a suprima mișcarea Românilor. Spune, că corespondentul sĕu din Sibiiu i-a raportat, că în ședința din urmă a comitetului ar fi fost vorbă și de aceea, ca sĕ se strice serbarea mileniului națiunei maghiare printr'o acțiune națională română mai mare, și că Manifestul ar fi numai întroducerea ei.

Putem așa dér, dice, sĕ fim pregătițĭ, că agitatorii valahĭ guralivĭ vor duce în mijlocul serbărei milenare larma cea mai *perfidă* a agitației și că vor face totul ca sĕ discrediteze vada statului tocmai la serbarea milenară. Alt scop nicĭ nu pré pot avé. Idei seriόse politice nicĭ nu-i pot conduce, căcĭ alt-fel ar recurge la o formă legală și constituțională, ca sĕ câștige opiniunea publică maghiară pentru nisuințele lor, și n'ar alege un ast-fel de mod pentru lupta politică, care e de natură numai de-a întărîta din nou opiniunea publică a națiunei maghiare.

Ca dovadă amintesce, că comitetul valah, cu tóte că nu e legal, se *gireză* ca representant al valahimei și declară alipirea sa de acele idei, pentru carĭ a fost condamnat; pretinde în numele valahimei din Ungaria realisarea programului dela 1881, în care este cuprinsă îmbucătățirea unității statului ungar etc.

Naţiunea maghiară, ḑice „*Egyetértes*“ mai departe, doresce pacea cu naţionalităţile, dér nu vré s'o câştige cu preţul sacrificărei intereselcr celor marĭ ale statului ungar. Opiniunea publică europénă, care şi la conferenţa dela Bruxella ni-a dat nouĕ dreptate (?), acum se va puté convinge în curênd, că agitatorii naţionalĭ valahĭ caută sĕ provóce numai scandale, şi cum n'au dreptate în postulatele lor, aşa în modul lor de luptă nu este nicĭ un pic de sinceritate şi cavalerism.

In tot casul putem sĕ gratulăm cabinetului Banffy, că politica lui de naţionalitate are resultate atât de escelente. I-a succes sĕ ajungă, ca turbarea naţională valahă din nou sĕ contopéscă elementele agitatorice valahe, şi că subminările contra statului ungar erup cu nouă putere. Acésta se póte alătura cu tot dreptul la cele-l'alte succese politice ale baronului Banffy.

In „*Magyar Hirlap*“ publică Iuliu Horvath un articol sub titlul „*douĕ acte*“, aducênd în legătură manifestul cu scrisórea d lui V. A. Urechiă către „Magyarország“:

Despre *manifest* ḑice, că în el, ce-i drept, membrii comitetului declară şi aceea, că *tendinţa lor sinceră este pacea.* Dér de vreme ce în manifest membrii comitetului îşĭ iau ca basă programul din 1881, Horvath n'are încrederea în sinceritatea lor. Conchide, că plângerile principale, pe carĭ le accentuéză manifestul sunt aceste douĕ: maghiarisarea cu forţa a Nemaghiarilor şi eschiderea lor dela drepturile politice.

Faţă cu plângerea dintâi, se provócă la „garanţia“, ce ni-se dă prin aceea, că în ultimele ḑile ale secolului al 19-lea nu va succede nimĕnui a nimici prin forţă nicĭ rasse de popóră, nicĭ cultura. Au Maghiarii destul de lucru cu „*păzirea*“ caracterului propriu naţional şi de rassă, spre care scop le trebue pace şi nu altceva. Ce privesce eschiderea dela drepturile politice, ḑice că în statul acesta toţĭ cetăţenii trebue sĕ fiă egal îndreptăţiţĭ!

Ce privesce *epistola d-nului Urechiă*, „Magy. Hirl.“ ḑice, că declaraţiunile privitóre la tendinţele de pace ale Ligei, pe carĭ le face Urechiă, „sunt în contraḑicere cu adevĕrul, şi desavuéză întreg trecutul ligei române şi tóte agitaţiunile, ce le-a făcut ea la noi, ca şi în tótă Europa, în contra statului maghiar şi a naţiunei unguresci“. Dér décă d-l Urechiă află de bine şi necesar sĕ dea uitărei tóte acele scrisorĭ şi screirĭ înflăcărate, pe carĭ le-a îndreptat în contra statului şi naţiunei nóstre, noi de bună sémă — continuă fóia ungurésca — nu vom resuscita duşmăniile, ce dênsul le suprimă cu mâna sa propriă. Căcĭ suntem cu totul de acord cu d-nul Urechiă, că precum naţiunea română nu este în stare a nimici pe Maghiarĭ, tot aşa ar fi lucru neoportun şi fără scop, décă noi ne-am apuca sĕ nimicim cultura séu rassa română.

După acésta Iuliu Horvath ḑice, că décă şi d-l Urechiă şi Maghiarii au aflat calea cea corectă, pentru ce óre sĕ n'o urmeze? Liga are ea destul câmp de activitate şi décă ar puté afla un aliat credincios şi un prietin adevĕrat, acésta ar fi mai mare câştig pentru ea, decât agitarea poporului de rassă română din patria nóstră şi aţîţarea unor ḑiare europene în contra statului maghiar.

In fine ḑice fóia ungurésca, că Liga e în stare sĕ câştige tótă simpatia naţiunei maghiare, décă va fi o propovĕduitóre a păcii între cele douĕ culturĭ şi decă pentru ajungerea acestui scop *va chiăma într'ajutor Kulturegyleturile unguresci*, ca fiă-care la locul sĕu şi între poporul sĕu sĕ fiă garanţa amiciţiei intre cele douĕ naţiunĭ.

Scrisórea d-lui V. A. Urechiă către „Magyarország“.

Dăm loc aḑĭ în întregul ei scrisórei, ce preşedintele Ligei *V. A. Urechiă* a adresat'o ḑiarului kossuthist „Magyarország“ drept rectificare a unor afirmărĭ făcute de acéstă fóiă despre raporturile Ligei cu ministrul-preşedinte Sturdza, şi cu crisa dela Sibiiu. Rectificarea în sine o aflăm justă. Nu înţelegem însĕ, cum d-l V. A. Urechiă crede a fi compatibil cu posiţia d-sale, ca şef al unei reuniunĭ cum e Liga, de a desfăşura faţă cu redactorul unei foi din cele mai şoviniste, întreg programul Ligei, şi încă într'un mod, care face impresiunea, că ar voi sĕ se justifice înaintea lui.

Ne oprim de-ocamdată aicĭ. Étă scrisórea d-lui Urechiă tradusă fidel după „*Magyarorszag*“:

Bucuresci, 14 Februarie 1896.
6. Strada nouă. 6.

Domnule Redactor!

Un ḑiar român, ce apare în Ungaria, „Dreptatea“ din Timişóra, publică în numĕrul sĕu dela 10 Februarie estrase din articolul apărut în fóia d-tale sub titlul „Urechiă, Sturdza şi Raţiu“. Décă traducerea articolului este fidelă, atuncĭ d-ta, d-le redactor, ai ḑis că: 1) *Liga*, al căreia preşedinte am fericirea de-a fi, ar fi luat partea d-lui *Raţiu* contra d-lor *Brote* şi *Albini*; 2) că *Urechiă*, preşedintele Ligei, în urma neînţelegerei regretabile iscate între capii partidului român din Ungaria, inclină spre Raţiu, în contrarietate cu ministrul-preşedinte al nostru Sturdza, care s'ar uita cu ochĭ rĕi la Ligă...

Permite-mĭ, d-le redactor, sĕ declar, că d-ta eştĭ rĕu, fórte rĕu informat. Este adevĕrat că eu — ca preşedintele Ligei — am trimis circulara mea celor 285 de secţiunĭ ale reuniunei nóstre, ca rĕspuns la nenumĕratele felicitărĭ de anul nou, carĭ mi-s'au adresat; dér circulara spune tocmai contrarul dela ce ţi-a spus despre ea corespondentul d tale. Departe de a fi luat parte la neînţelegerea conducĕtorilor românĭ dela Sibiiu în favorul unuia contra celorlalţĭ, Liga îşĭ repetă declaraţiunile mai vechĭ prin următórele:

1) Reuniunea nóstră, care stă cu totul în serviciul limbei şi culturei naţionale, peste tot nu se póte amesteca în cestiunile politice ale Românilor din Ungaria. Liga nicĭ-odată n'a dat inviaţiunĭ bărbaţilor politicĭ românĭ din statele vecine României. Regretă cérta — décă în adevĕr esistă cértă — ce s'a iscat în Sibiiu, dér se reţine dela orĭ-ce amestec, şi declară, că rĕmâne cu totul neutrală faţă cu cestiunea din vorbă.

2) Folosind ocasiunea, care mi-s'a dat prin felicitările de anul nou, am schiţat din nou — în circulara mea — programul Ligei, acel program, pe care pressa maghiară l'a comentat atât de rĕu. Amintind, că la timpul sĕu scrisesem în afacerea acésta contelui Kalnoky, am afirmat şi susţinut, că Liga nicĭ-odată n'a fost *irredentistă*, că nicĭ-odată n'a visat de o „*Daco-România*“, nicĭ-odată n'a dorit nicĭ cea mai mică slăbire a statului unguresc. Scopul ideal al reuniunei nóstre, d-le redactor, a rĕmas tot acelaşĭ, care a fost la 1894, când scrisesem d-lui general Türr următórele şirurĭ:

Te pót asigura, d-le general, că, ce se ţine de România, aci nu esistă nicĭ un singur cap sănĕtos, care sĕ nu fi înţeles deja de mult, că nu în aceea zace fericirea viitóre a Românilor, în ce D-vóstrĕ numiţĭ Daco Românism. Suntem convinşĭ, că o Româniă mare, în care 12.000,000 de Românĭ ar fi uniţĭ sub o domniă comună, tocmai aşa de puţin ne-ar puté mântui în ḑile de pericol comun, precum şi o Ungariă, chiar atât de mare, de asemenea n'ar puté scăpa în viitor de acelaşĭ pericol. Deja în broşura mea din urmă întitulată „Alianţa Românilor şi Maghiarilor“ m'am provocat la acéstă afacere, şi cred că destul de tare am accentuat lipsa unei alianţe între Românĭ şi Maghiarĭ.

3) Décă poşta maghiară ar fi fost în clar cu cele ce are a face, v'ar fi dus circulara mea (am trimis'o multora şi mai multor ḑiare, dér nimenĭ n'a primit'o, căcĭ poşta a confiscat'o, şi atuncĭ d-vóstrĕ aţĭ fi înţeles spiritul împăcător, în care a fost scrisă. Aţĭ fi vĕḑut în ea combătute aserţiunile corespondentului d-vóstre, că d-l Sturdza, ministrul-preşedinte al nostru, ar fi contrar intenţiunilor Ligei, şi că din acéstă causă eu, preşedintele Ligei, am luat posiţiă, în cérta dela Sibiiu, pe lângă d-l Raţiu, după-ce d-l Sturdza a luat partea d-lor Brote şi Albini. Nu este nimic adevĕrat din acestea, d-le redactor. D-l Sturdza este şeful meu politic, şi în programul Ligei nu e absolut nimic, ce ar puté turbura prietinia distinsului bărbat de stat. Este lucru invederat, că d-l Sturdza, ca ministru-preşedinte, nicĭ-odată n'ar tolera în România o astfel de mişcare, care s'ar opune intereselor legale — *acésta o accentuez* — legale ale statelor vecine. După-ce Liga nu stă în fruntea nicĭ unei intreprinderĭ de natura acésta, nu se póte teme nicĭ de aceea, că va pierde patronagiul orĭ-cărui guvern român. Nu mi-a fost decĭ în interes, sé stau pe partea unei séu altei persóne, care nu s'ar bucura şi de graţia d-lui Sturdza, — pentru-ca sĕ vin în conflict cu d-nii Brote şi Albini, carĭ cu tóte că nu sciu sub ce titlu, ar fi prietinii distinşĭ ai ministrului-preşedinte al nostru.

In preajma evenimentelor, carĭ deja sunt aprópe, cred, d-le redactor, că a sosit timpul, ca pressa budapestană sĕ observe o atitudine mai puţin duşmănósă faţă cu Liga română, deóre-ce reuniunea acésta nicĭ într'o privinţă n'a meritat atitudinea observată de pressa budapestană în present. Şi pentru ca s'o pótă face acésta, rog, sĕ controleze mai bine informaţiunile, pe carĭ le-a căpĕtat din Bucurescĭ dela ómenĭ, carĭ nu merită încredere; dela astfel de indiviḑĭ, carĭ, — probabil în interesul propriu — află plăcere, sĕ presente în colorĭ tot mai întunecate raportul dintre Românĭ şi vecinii lor.

Alăturat la aceste şirurĭ trimit un esemplar din circulara mea din Ianuarie. Sper, că poşta vĕ va preda-o, şi că apoi vĕ veţĭ convinge din ea, despre ceea-ce am amintit mai sus, şi despre ceea-ce sunt convins şi astăḑĭ, că adecă *e lipsă de alianţa Ungariei cu Românii, ca sĕ avem un eveniment comun.*

In speranţa îndreptăţită, că veţĭ da bucuros loc în preţuitul d-vóstre ḑiar epistolei mele, te rog, d-le redactor, primesce espresiunele mele cele mai sincere de înaltă stimă.

V. A. Urechiă m. p.,
preşedintele Ligei culturale române
senator, fost ministru.

*

La capătul acestei scrisorĭ redacţia ḑiarului „Magyarorszag“ face următórea observare:

Acea circulară din luna Ianuarie, pe care d-l Urechiă ni-a trimis'o de-odată cu scrisórea d-sale, n'am primit'o. *Aşa se vede, că poşta maghiară érăşĭ n'a fost în clar cu intenţiunea d-lui Urechiă.*

CRONICA POLITICA.

— 8 (20) Februarie.

Ḑiarul „*Bud. Tagblatt*“ sub titlul „**Alegerĭ nouĕ**“, ḑice, că guvernamentalii vorbesc mereu de-o eventuală disolvare a dietei şi de alegerĭ nouĕ. Cu acéstă disolvare voesc ei sĕ pună capĕt desbaterei asupra corupţiunei, ce este cu atâta înfocare desfăşurată în dietă în urma atitudinei oposiţiunei, în afacerea Miklos, Pulszky etc. Alarma, ce se dă cu alegerile nouĕ ar avé, ḑice „Bud. Tag.“ numai scopul de-a intimida oposiţiunea; dér acesteia i-ar fi numai bine-venită acuma o campaniă electorală, căcĭ ea ar avé şanse multe de isbândă. Oposiţia nu se va intimida, căcĭ afacerile scandalóse, ce au eşit la lumină nu se pot pune în contul ei, ba se póte ḑice, că ea n'a trecut peste marginile obiectivităţii în desbaterea afacerilor murdare. Nu se póte ḑice, nicĭ că ar avé veleităţĭ obstrucţionale, acésta a dovedit'o oposiţia atuncĭ, când a votat indemnitatea pe trei lunĭ fără de nicĭ o desbatere.

Dér guvernul, ḑice „Bud. Tgbltt“ şi sĕ voiéscă serios nu póte in momentele de faţă sĕ disólve dieta. Legea electorală pretinde, ca dela ḑiua publicaţiunei în fóia oficială până la întrunirea nouei diete sĕ tréca cel puţin 40 de ḑile. Décă, déră ar fi chiar cu ḑiua de mâne disolvată dieta, noua dietă n'ar puté sĕ se întrunéscă înainte de 31 Martie, când se termină indemnitatea. Ar trebui sĕ tréca apoi 14 ḑile până ce s'ar puté desbate un nou proiect de indemnitate. Maşina guvernului ar trebui sĕ înceteze pe un timp mai îndelungat de-a mai funcţiona. Dér chiar şi în casul, când baron Banffy ar cere dela camera de faţă o nouĕ îndemnitate, n'ar mai puté sĕ disólve dieta, decă n'ar voi ca sĕ ţină întrunit parlamentul pe timpul sĕrbărilor mileniului până la tómnă. Disolvarea camerei pe basa nouei îndemnităţĭ este o imposibilitate şi s'ar puté face numai după desbaterea budgetară, în care cas însĕ, nouele alegerĭ s'ar întêmpla tocmai pe timpul mileniului, ér cestiunile pactului s'ar puté discuta numai în tómnă paralel cu desbaterea adresei. Sĕ nu mai umble dér guvernamentalii — esclamă „Bud. Tagbltt.“ — de-a ameninţa oposiţia cu nouele alegerĭ, vrênd a-o impiedeca ast-fel în implinirea datoriei sale.

*

Cu privire la sensaţionala **arestare a lui Iacobsohn**, cetim în „Timp.“ următórele: Ni-se spune, că fostul dragoman dela o legaţiă rusésca, care a fost arestat la Belgrad, sub inculpaţia, că ar fi sustras unele documente dela acea legaţiune, este Iacobsohn, fostul dragoman al legaţiunei ruse din Bucurescĭ. Se scie, că Iacobsohn a comunicat d-lui Stambulow o serie de documente pe carĭ primul ministru al Bulgariei le-a publicat într'o broşură întitulată: Documente secrete ale politicei orientale rusescĭ de Leonoff. La publicarea ei acea broşură a produs o mare sensaţiă şi guvernul imperial rus a declarat documentele de apocrife. In ceea ce ne privia pe noi documentele publicate de Iacobsohn erau interesante mai ales în douĕ părţĭ: Una privitóre la oferirea Corónei Bulgariei regelui Carol, după abḑicarea prinţului Alexandru de Battenberg, unire personală, la care, décă acele documente ar fi adevĕrate, guvernul Rusiei ar fi opus un absolut: non possumus. A doua este relativă la un pretins proiect al Bulgariei inspirat de la un mare cabinet de-a ataca România în Dobrogea sub pretextul chestiunei Arab-Tabia, proiect, care nu ar fi rĕuşit din pricina evenimentelor din Rumelia orientală, care curênd după acésta a atras şi căderea prinţului de Battenberg. Documentele publicate de Iacobshon fiind declarate apocrife, de sigur, că nu pentru aceste documente este el învinuit. Se ḑice, că Jacobschon este naturalisat supus bulgar.

Din dieta ungară.

In şedinţa dela 19 Febr., la posiţia instrucţiunei în şcólele medii, vorbi:

Hévizy Iános: El ar dori, ca la predarea limbei latine în gimnasii sĕ se pună mai mare pond pe traducerea din limba latină în cea maternă, decât din maternă în latină. In classa primă nu află consult a împovăra pe copiiĭ cu învĕţarea acestei limbĭ grele, ci aicĭ băeţii sĕ fiă instruaţĭ în limba maghiară.

Wlassics, ministrul de culte: El privesce esamenul de maturitate ca un lucru, pentru care nu e lipsă nicĭ o pregătire, de óre-ce tinerii trebue sĕ fiă deja dinainte pregătiţĭ pentru el. Ce privesce *şcólele medii unitare* observă, că tóte instituţiunile şcolare din acest stat graviteză în direcţia acésta. La imputarea, că cualificaţia profesorilor sĕ judecă după nuanţa lor politică, Wlassics rĕspunde, că „acéstă classificare a profesorilor nu este politică, ci *este făcută din punct de vedere al patriotismului, tocmai cu privire la naţionalităţĭ*“.

La posiţia şcólelor reale, deputatul Szederkényi ridică grele învinuirĭ contra deputatului Schwicker, care fiind trimis ca comisar guvernial la un esamen de maturitate, în raportul sĕu despre decursul esamenului spuse, că a observat *pornirĭ antidinastice în tinerime* şi critică procederea profesorilor, carĭ *fac politică în şcolă, vîrînd între şcolarĭ ură de rassă faţă cu alte naţionalităţĭ*, şi în special faţă de Germanĭ. Fiindcă acesta s'a întêmplat la un gimnasiu un-

gureso, Schwicker şi-a găsit beléua. Oposiţia îl arĕtă cu degetul, ca pe un „nepatriot“, creatură şi rĕmăşiţă a epocei lui Bach etc. etc.

Schwicker căută sĕ se apere, spunênd, că el ca comisar al esamenului de maturitate dela gimnasiul din Cincĭ-bisericĭ, — căcĭ despre acesta e vorba — n'a putut lăsa necriticat când a audit dela studenţĭ rĕspundĕnd din istoriă ast-fel: „*Când patria nóstră s'a liberat de inimicul etern, a venit un inimic intern mult mai periculos, — domnirea casei de Habsburg*“. Eu constat, dise vorbitorul, că în ţéra acésta nu este iertat a negligia principiul monarchic şi nu este iertat a propovĕdui tocmai aşa doctrine contrare legilor şi nedrepte.

Abia într'un târdiu revenind discusiunea la obiect, deputatul *Kossuth* presentă un proiect de resoluţiune, în care cere urcarea salarului învĕţătoresc la minimul de 400 fl. — Deputatul *Lukács* atrage atenţiunea ministrului asupra miseriei învĕţătorilor rutenĭ şi dice, că faţă de aceştĭ învĕţătorĭ ministrul are *o duplă datorinţă*, de óre-ce ei sunt singurii învĕţătorĭ în patriă, carĭ au dus poporul lor pe calea maghiarisărei, şi tinerimea de sub conducerea lor întot-déuna întîmpină pe călĕtor cu cuvinte şi cu salutare unguréscă. — *Polonyi* Géza salută cu bucuriă proiectul de resoluţiune al lui Kossuth şi rógă pe ministrul sĕ facă, ca cel puţin cu ocasiunea serbărilor milenare sĕ nu se mai găséscă învĕţător flămênd în Ungaria.

Wlassics, ministrul: Nu găsesce potrivit, ca acum, abia la câte-va lunĭ după regularea salarului învĕţătoresc, sĕ i-se céră guvernului de-a face o nouĕ siluire asupra *autorităţilor confesionale*, susţinătórele şcólelor. Declară însĕ, că guvernul are aplicarea de-a urca salarele învĕţătorilor. Ce privesce pe *învĕţătorii ruteni*, ministrul promite, că guvernul le va veni cât mai curênd în ajutor.

Şedinţa s'a închis, după-ce mai întâiu proiectul de resoluţiune al lui Kossuth a fost respins.

SCIRILE DILEI.

— 8 (20) Februarie.

Reuniunea de maghiarisare din Verşeţ şi jur şi-a ţinut adunarea generală Dumineca trecută sub presidiul Maghiarului făcut ér nu născut *Karl Seemeyer*. După raporturile trimise foilor ungurescĭ, în decursul celor dece anĭ, de când esistă acéstă societate de maghiarisare, a desvoltat o „*frumósă*“ acţiune în interesul maghiarisărei oraşului Verşeţ, care e locuit de mai multe naţionalităţĭ. Aşa, după raportul secretarului, până acum societatea a deportat în oraşele maghiare din „Alföld“ *peste 300 de copii germanĭ, sêrbĭ şi valahĭ*, carĭ *toţĭ s'au maghiarisat*. Societatea a mai înfiinţat şi o bibliotecă unguréscă, şcolarilor le dă cărţĭ de şcólă gratuit etc. etc. Intre funcţionarii societăţii, cum dic foile ungurescĭ, se află şi *Germanĭ, Sêrbĭ şi — Românĭ*. — Nu ne vine a crede, că Românii dela Verşeţ ar puté suferi sĕ se facă cu copii lor un estfel de comerciu, ba încă sĕ ia parte chiar în comitetul unei societăţĭ ca acésta. Sperăm, că Românii dela Verşeţ îşĭ vor ţiné de datorinţă, în interesul reputaţiunei proprii, de-a lămuri pe cetitorii românĭ asupra adevĕratei stărĭ a lucrului.

—o—

Monument rusesc în Ungaria. Fóia rusésca „Moskowskija Viedomosti“ a făcut o colectă pentru ridicarea unui monument la mormêntul unor Ruşĭ, carĭ în 1849 au fost împreună înmormêntaţĭ la Eperjes. Colecta a făcut'o fóia rusésca pe basa unei scrisorĭ primite din Budapesta în care se dice: „Dintre mormintele, în carĭ odihnesc luptătorii rusescĭ, carĭ au cădut luptând pentru interese streine, se află unul şi la Eperjes. Se scie, că în 1849 au murit de colerá în Ungaria dece mii de ostaşĭ ruşĭ. La Eperjes, mormêntul acestora este cu totul negligiat, şi décă cineva nu-l va îngriji, peste câţĭ-va anĭ vor trage brezde cu plugul peste el.“ — Năcasul este acum, că nu se póte sci, cine este autorul acestei scrisorĭ, care e iscălită astfel: „Kard... cs protopop“. Fiind-că „Moskevskija Viedomosti“ este duşmana Ungurilor, foile „patriotice“ presupun, că cel ce s'a adresat către acea fóiă este fără îndoélă un „*trădător de patrie*“, care îşĭ are locuinţa chiar în Budapesta, fără de-a se puté afla însĕ, că cine e. Ce mai sci, póte că „trădătorul“ sĕ ocupe încă un loc de frunte printre aşa dişii „patrioţĭ maghiarĭ“.

—o—

Probarea siguritâţii unei casse. Repeţitele spargerĭ de casse, întêmplate anul trecut, precum şi sporirea afacerilor la filiala „Albinei“, au făcut ca acésta sĕ se hotăréscă de-a se pune în înţelegere, deja vara trecută, cu fabricanţii cei mai insemnaţĭ de casse din mónarchiă, precum şi din Anglia şi Germania, pentru de a-şĭ câştiga o cassă cu totul sigură de spargerĭ. După o apreciare amĕnunţită a calităţilor, oferate de către singuratice firme, precum şi a garanţiilor şi a preţurilor, conducerea filialei „Albina“ a hotărît sĕ încredinţeze firma S. I. Arnheim, mecanic de curte în Berlin, cu construirea unei casse de fier sigură de spargerĭ. Dér filiala „Albinei“ a făcut comanda acésta sub condiţiunea, ca numai în acel cas sĕ fiă obligată a cumpĕra cassa, décă ea va resista unei probe de spargere, care se va face de către doi ómenĭ esperţĭ, folosind ei orĭ-ce unelte, precum unelte de ale bandiţilor, praf de puşcă şi diferite composiţii chemice. Proba acésta se va face mâne, Vinerĭ, în 21 c. la 9 óre a. m. din partea a doi bărbaţĭ esperţĭ, în presenţa unui notar public, în obiectul Nr. III al depositului „Albina“, strada gărei Nr. 45. On. clienţĭ ai filialei „Albina“, interesaţĭ, precum şi domnii şefĭ ai institutelor de banĭ din loc, sunt bine vĕduţĭ la acéstă probă.

—o—

Juncţiunea de drum de fier română şi sêrbéscă. Guvernul sêrbesc a presentat Scupştinei un proiect de lege cerênd creditele necesare pentru construirea, prin valea Timocului, a unui drum de fer, care sĕ străbată la Dunăre, şi printr'un pod sĕ fiă legat cu drumurile de fier române.

—o—

Flotila română. După proiectul de reorganisare a flotilei, acésta se va alcătui din două dividii, una de mare şi alta pentru Dunăre. Divizia de mare va cuprinde încrucişătórele *Elisabeta* şi *Mircea*, câte-va torpilóre şi cuirasate. Divizia Dunării va cuprinde celelalte vase. Ministerul va mai comanda alte vase în valóre de 7—8 milióne lei, din creditul de 48 milióne, ce se va cere corpurilor legiuitóre.

—o—

† Neculae Beldiceanu. Una dintre cele mai simpatice figurĭ ale corpului didactic ieşan, distinsul poet Neculae Beldiceanu, a murit subit Dumineca diminéţa. Suferea, scrie „Epoca“, de o bólă de inimă. Născut la Prenteştĭ, judeţul Suceava, viitorul poet dela „Convorbirĭ“ şi dela „Contemporanul“ ocupa în tinereţe modesta funcţiune de poliţaiŭ-comandir la Fălticenĭ. Dela 1873 ocupă pe rênd catedrele de istorie la gimnasiu Alexandru cel bun şi Ştefan cel mare. La acesta din urmă a păstrat catedra până la sfârşit. In literatură se făcu cunoscut prin numerósele *pastelurĭ* şi cele câteva *poeme* publicate în „Convorbirĭ“, cam dela 1880. După câţĭ-va anĭ îl găsim în cercul „Contemporanului“ alăturĭ cu Gherea, Nădejde, Basarabeanu, Cuza şi la acésta din urmă revistă se manifestă cu un talent puternic şi original, aducênd o notă proprie şi energică în *Lăuturul*, *Către sóre*, *Capul de mort*, etc. Adevĕrata pasiune şi chemare a lui Beldiceanu erau cercetările epigrafico-numismatice şi explorările archeologice, pe carĭ le urmă un şirĭ de anĭ cu sacrificii proprii şi cu o stăruinţă neobosită, desinteresată. A explorat întréga Moldovă şi Bucovina şi a adunat un vast material, o uriaşă colecţiune de inscripţiunĭ. Lovit de marĭ nenorocirĭ familiare, Beldiceanu, temperament excesiv de sensibil şi nervos, părăsi un timp literatura şi archeologia. La 1872 a ocupat pentru câţĭ-va anĭ postul de director al şcólelor de meserii. Beldiceanu era membru al „Archivei“, al „Societăţii de medicĭ şi naturalişţĭ“ şi al mai multor societăţĭ sciinţifice streine.

—o—

Carte de dreptul roman. Ilustrul om de legĭ, profesorul universitar d-nul Dim. Alexandrescu, tipăresce în Bruxella o nouĕ operă asupra *dreptului roman din timpurile cele mai îndepărtate şi până în dilele nóstre.*

—o—

Atentatul din strada Furtunei. Cestiunea bombei explosibile din strada Furtunei, Bucurescĭ, se complică din ce în ce mai mult, scrie „Timp“. D-l Moldoveanu a dat la lumină o broşură, în care caută sĕ înlăture orĭ-ce bănuială, ce ar puté sĕ planeze asupra d-sale. Instrucţia a dovedit, că bomba era plină cu dinamită. Norocul cel mare a fost, că bomba a făcut esplosie în aer liber, căcĭ décă ar fi întâlnit vre-o resistenţă, ar fi aruncat în aer întréga clădire a d-lui Moldoveanu. Din broşura apărută: „In jurul atentatului din str. Fortunei“ reese, că autorul crimei nu póte fi altul, decât d-l De Porter. Acesta însĕ, pe de altă parte, dovedesce cu numĕroşĭ martorĭ, că în timpul esplosiei se afla la Orşova. Instrucţia nicĭ până adĭ nu este încă luminată în privinţa adevĕratului autor şi caută tóte chipurile ca sĕ pĕtrundă misterul, ce învĕlue acéstă afacere.

—o—

Congresul Ligei. Cetim în noul diar „Gazeta“ din Bucurescĭ următórele: Aflăm, că mai mulţĭ membri ai Ligei culturale sunt decişĭ sĕ adreseze o petiţiune comitetului central al Ligei, pentru a convoca un congres. După cât scim, iniţiatorul acestei cererĭ este d-nul Ionel Grădişteanu.

—o—

Circulaţia monetară în Austro-Ungaria. In 1880 totalul circulaţiunei monetare, atât în assignate de stat, cât şi în bilete de bancă şi *Salinenscheine* în Austro-Ungaria a fost de 651,400,000 fl. In 1895 circulaţiunea monetară presentă o îmulţire cu 213,300,000 fl., adecă în total suma de 864,700,000 fler., ce se compune astfel: 154,900,000 assignate de stat, 38,700,000 Salinenscheine, 374,900,000 în bilete de bancă acoperite prin depositui metalic, 231,200,000 în bilete de bancă neacoperite, 36,900,000 în fl. de doue coróna, 28,100,000 coróne. Cu totul 864,700,000 fl.

—o—

„Victoria“

institut de credit şi economii în Arad.

Raportul direcţiunei.

Domnilor acţionarĭ!

Cu viuă bucuriă Vĕ presentăm raportul nostru asupra afacerilor şi resultatelor anului trecut de gestiune 1895.

Operaţiunile şi bilanţul anului espirat ne dau nouă dovadă despre bunele folóse, ce a produs urcarea capitalului de acţii în viaţa institutului.

Acéstă urcare a dat institutului o nouă basă de solidaritate şi prosperare, şi l'a pus mai mult în posiţie de a-şĭ putea îndeplini scopul întemeierii sale: economia de capitale şi sprijinul muncei onestite şi reale pe tóte terenele vieţii.

E notoric, că şi anul trecut, luat din punct de vedere al economiei, mai ales cu privire la clientela nóstră, a fost peste tot nefavorabil.

Numerariul, mai vêrtos spre finea anului, a devenit rar şi scump, ér preţul productelor în general a fost slab.

Pe lângă tóte acestea, şi pe lângă alte calamităţĭ, ce au lovit cu deosebire pe producenţĭ, tóte operaţiunile institutului au crescut în mĕsură neaşteptată, dér mai vêrtos a crescut cifra depunerilor dela fl. *640.000* la suma considerabilă de florenĭ *856.000*.

O relevăm acésta ca un viu semn de desvoltare al simţului de muncă şi economie în popor, şi de altă parte, drept o nouă dovadă a încrederei şi numelui bun, de care sĕ bucură institutul nostru în cercurĭ tot mai largĭ.

Vĕ asigurăm, că direcţiunea îşĭ dă tóte silinţele şi lucră neobosit şi cu bun gând la acésta înflorire a institutului, pentru binele şi a băncei şi a clientelei sale.

Dorinţa supremă a nóstră este, ca prin operaţiunĭ şi procedeurĭ reale şi culante sĕ dobêndim încrederea publicului mare, şi pe acéstă cale sĕ cimentăm tot mai mult legătura, ce trebue sĕ esiste între institut şi clientela sa: adevĕrata şi frumósa armonie de interese şi prosperare comună.

Când Vĕ înfăţişăm aceste intenţiunĭ, de nou Vĕ rugăm d-lor acţionarĭ sĕ ne daţĭ şi D-Vóstră ajutorul cuvenit spre înflorirea institutului şi prin acésta spre cinstea şi binele nostru comun.

După aceste esposiţiunĭ, carĭ dorim sĕ străbată de o potrivă la inima acţionarilor şi a clientelei nóstre, luând în socotinţă desvoltarea îmbucurătóre a tuturor afacerilor, şi mai ales dobêndile frumóse realisate în anul trecut cu un venit de peste 43,000 florinĭ, suntem în plăcuta posiţiune şi Vĕ propunem sĕ urcaţĭ dividenda pe anul 1895 dela 7% la 8%.

Tot-odată însĕ ţinênd sémă de vederile nóstre din trecut, carĭ s'au dovedit atât de salutare, Vĕ propunem şi rugăm sĕ dotaţĭ şi de astă-dată fondul de reservă în mod estra-ordinar, prin ce fondul nostru de reservă la finea anului 1895 trece peste suma de fl. 91,000, şi sĕ transpuneţĭ éraş o cifră mai însemnată din venitele anului trecut în contul anului curent 1896.

Vĕ raportăm mai departe, că pe temeiul hotărîrei D-Vóstrĕ din anul trecut, direcţiunea imediat a luat disposiţiile necesarĭ de esecutare, şi încă la 1 Aprilie 1895 a inactivat fondul de pensiunĭ al funcţionarilor, care pe temeiul cotisaţiunilor statuare încassate dela funcţionarĭ, şi mai ales prin dotaţiunile votate de D-Vóstră deja la finea anului 1985, afară de dotaţia cerută aci, s'a urcat la suma frumósă de peste fl. 5400.

Vĕ propunem şi rugăm tot-odată sĕ votaţĭ în favorul acestui fond de pensiunĭ din venitele anului 1895, conform statutelor acestui fond, o dotaţiune de fl. 1637·73; prin acésta fondul de pensiunĭ la finea anului 1895 vă trece cifra de fl. 7000, şi astfel împreună cu fondul de reservă va da o cifră aprópe de fl. 100,000, fondurĭ proprii ale institutului create în decurs de 8 anĭ. (Va urma).

SCIRĬ ULTIME.

Bucurescĭ, 19 Februarie. Prefectul de Fălticenĭ a denunţat ministrului de externe, că dilele trecute doui gendarmĭ şi trei revisorĭ ungurĭ au trecut fără nicĭ un drept frontiera română şi întrând în comuna Brădăţel, au ridicat cu forţa pe un ţĕran român, anume Ioan Stejaru. Causa este, că Ión Stejaru, acum trei anĭ şi jumĕtate, fiind surprins cu nisce mărfurĭ, pe carĭ voia sĕ le trécă prin contra-bandă, s'a apĕrat şi a împuşcat la un picior pe un revisor austriac. Autorităţile ungurescĭ l'au condamnat atuncĭ în lipsă la mórte prin ştréng.

DIVERSE.

Plantă prevestitóre de timp. Se scie, că sunt unele animale, carĭ presimţesc schimbarea timpului. Dér nu numai animale, ci şi unele plante presimţesc schimbarea timpului. Astfel de plante a aflat naturalistul Nowack, care acum mai de curênd a căpĕtat dela guvernul austriac 2000 fl. ajutor ca sĕ-şĭ finéscă cercetările, ce le face în privinţa acésta. Nowack plecă acum în Egipet şi în India, ca sĕ facă mai departe cercetărĭ. El spune, că a afla, plantă, care afară de schimbarea timpului, mai presimte şi cutremurul de pământ cum şi surpările de mine.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Februarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de coróne ung. 4%	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	102.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.35
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	154.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	142.50
Renta de hârtie austr.	101 20
Renta de argint austr.	101.50
Renta de aur austr.	121.95
Losurĭ din 860	148.—
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	998.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	432.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	383.—
Napoleondorĭ	9.58½
Mărcĭ imperiale germane	59.07½
London vista	120 90
Paris vista	47.90
Rente de coróne austr. 4%	101.45
Note italiene	43.70

Cursul pietei Braşov.

Din 20 Februarie 1896.

Banonote rom.	Cump.	9.52	Vênd.	9.55
Argint român.	Cump.	9.48	Vênd.	9.53
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.54	Vênd.	9.58
Galbenĭ	Cump.	5.62	Vênd.	5.67
Scris. fonc. Albina 5%		157.½	Vênd.	101.75
Ruble rusescĭ	Cump.	58.70	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.90	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.72	Vênd.	—.—

Anunciurĭ

(înserţiunĭ şi reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administraţiunĭ. In casul publicărĭĭ unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans."

„ALBINA"

institut de credit şi de economii în Sibiiu.

A XXIII-a încheiere a Conturilor cu 31 Decemvre 1895.

Contul bilanţului.

ACTIV.		fl. cr.
Cassa în numĕrar		65,132.90
Bon în Giro-Conto şi la alte băncĭ		53,652.47
Cambii de bancă		3,316,761.21
Imprumuturĭ hipotecare		2,041,749.08
Credite personale		840,605.87
Credite cambiale cu acoperire hipot.		588,841.50
Credite de cont-curent		212,706.33
Avansurĭ pe efecte publice		70,569.50
Credite ficse		20,690.20
Imprumuturĭ pe producte		32,247.85
Cassa institutului, realităţĭ dela gara Braşov şi div. realităţĭ de vêndare		205,827.66
Efecte publice		1,232,390.40
Efectele fond. de garanţă al scris. fonc.		200,151.50
Efectele fondului de pensiunĭ al funcţionarilor institutului		94,000.—
Mobiliar	7694.57	
după amortisare de	769.45	6925.12
Diverse conturĭ debitóre		108,216.27
		9,090,467.86

PASIV.		fl. cr.
Capital social: 6000 acţii à fl. 100		600,000.—
Fondul de reservă al acţionarilor		100,000.—
Fondul special de reservă		182.510.08
Fondul de pensiunĭ al funcţionarilor		94,096.87
Depunerĭ spre fructificare		5,115,235.46
Scris. fonc. cu 5% în circul.	1,204,000.—	
„ „ „ „ în coróne în circulaţiune	750,000.—	1,954,000.—
Scris. fonc. eşite la sorţĭ în circul.		43.300.—
Cambii de bancă reescomptate		496,943.50
Diverse conturĭ creditóre		302,721.37
Dividende neridicate		476.—
Interese anticipate pro 1896		76,873.53
Profit net		124,311.05
		9,090,467.86

Contul de profiturĭ şi perderĭ.

EŞIRĬ.		fl. cr.
Interese:		
pentru depunerĭ spre fruct.	221,614.16	
„ scrisurĭ fonciare	76,708.94	
„ împrum. luate pe efecte	9,860.94	
„ capit. de acţii emis II.	4,239.34	312,423.38
Spese:		
Salarie	39,250.75	
Banĭ de cuartir	4,835.—	
Imprimate, registre, porto diverse	18,162.74	
Marce de presenţă	2,450.—	64,698.49
Contribuţiune:		
directă	16,236.81	
10% dare la inter. dela depun.	22,161.42	38,398,23
Amortisare din mobiliar		769.45
Profit net		124,311.05
		540,600.60

VENITURĬ:		fl. cr.
Interese:		
dela cambii de bancă	197,660.20	
„ împrumuturĭ hipotecare	134,452.21	
„ credite personale	75,586.07	
„ efecte publice	54,882.09	
„ credite cambiale cu acoperire hipotecare	38,536.55	
dela credite de cont-curent	5,922.75	
„ avansurĭ pe efecte	4,543.65	
„ credite ficse	1,360.70	
„ împrumut. pe producte	2,048.35	514,992.57
Chirie		11,280.79
Provisiunĭ		13,719.75
Profit la monetă		607.49
		540,600.60

Sibiiu, 31 Decemvre, 1895.

I. Hannia m. p., membru al direcţiunei. **A. Lebu** m. p., membru al direcţiunei. **Cosma** m. p., director esecutiv. **Iosif Lissai** m. p., comptabil-şef.

Subsemnatul comitet am esaminat conturile presente şi le-am aflat în deplină regulă.

Sibiiu, 15 Februarie 1896.

Comitetul de supraveghiare:

Dr. **A. Brote** m. p., Dr. **Il. Puşcariu** m. p., Dr. **Beu** m. p., **I. Creţu** m. p.

Convocare.

Membrii asociaţiunei de anticipaţiune şi credit „HAŢIEGANA" sunt invitaţĭ a se înfăţişa la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ţinê la **24 Martie 1896 st. n.** la **10 óre** înainte de amedĭ, în localitatea institutului în Haţeg.

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunărei prin preşedintele.
2. Alegerea unui secretar ad hoc şi 2 funcţionarĭ.
3. Raportul directorului şi a comisiunei de supraveghiare, de pe anul de gestiune 1895 şi propunerile acestora şi decidere asupra lor.
4. Eventuale propunerĭ de sine stătătóre, §. 72 din statute.
5. Disposiţiunĭ pentru verificarea protocolului.

Décă la adunare n'ar participa membrii în numĕr recerut, spre a putê aduce concluse valide, se va ţinê alta adunare, ce de acum se va defige pe 31 Martie 1896 st. n. la 10 óre înainte de amedĭ, în localitatea institutului, când fără privire la numĕrul membrilor presenţĭ, se va decide asupra obiectelor puse la ordinea dilei.

Membrii se pot representa şi prin plenipotenţiarea unui alt membru, dér nicĭ un membru nu póte representa mai mult ca 20 acţiunĭ strĕine, ér minorenii prin părinţĭ seu tutorĭ, femeile prin bărbaţii lor.

Din şedinţa consiliului administrativ al Asociaţiunei de anticipaţiune şi credit „HAŢIEGANA" ţinută la 18 Februarie 1896 st. n. în Haţeg.

Mihail Bontescu, director. **Ioan Muntean,** secretar.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.